

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ
ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΔΡ. ΑΝΔΡΕΑ ΠΟΥΛΛΙΚΚΑ
ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΥΠΡΟΥ

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΒΙΒΛΙΟΥ ΟΡΕΣΤΗ ΟΜΡΑΝ
«25+1 ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΚΡΙΣΗ»
17 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2023
ΛΕΒΕΝΤΕΙΟΣ ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ, ΛΕΥΚΩΣΙΑ

Εκλεκτοί προσκεκλημένοι,
Κυρίες και κύριοι,

Είναι με ιδιαίτερη χαρά που συμμετέχω σε αυτή την εκδήλωση της παρουσίασης του βιβλίου

25+1 ερωτήσεις για την ενεργειακή κρίση

όπου μέσα από τις σελίδες του αναδεικνύεται η πολυσύνθετη και η επιστημονικά καταρτισμένη προσωπικότητα του συγγραφέα Ορέστη Ομράν.

Το βιβλίο πραγματεύεται την ενεργειακή κρίση που ζούμε σήμερα, την ενεργειακή κρίση του 2021, και απαντά στα ερωτήματα με απλό και κατανοητό τρόπο.

Πριν προχωρήσω θα ήθελα να θέσω τρία σχετικά ερωτήματα.

Ποια ήταν η ενεργειακή κρίση της δεκαετίας του 1970;

Όπως όλοι γνωρίζουμε το 1973, μετά τον Αραβο-Ισραηλινό πόλεμο οι Αραβικές χώρες παραγωγοί πετρελαίου της Μέσης Ανατολής κήρυξαν εμπάργκο στις εξαγωγές πετρελαίου προς το Καναδά, τις Ηνωμένες Πολιτείες, το Ηνωμένο Βασίλειο, την Ολλανδία και την Ιαπωνία, ως τιμωρία για την υποστήριξή τους προς το Ισραήλ.

Αυτό που ακολούθησε τότε ήταν μια ενεργειακή κρίση επικών διαστάσεων.

Με το τέλος του εμπάργκο το 1974 η τιμή του πετρελαίου αυξήθηκε κατά 300 τοις εκατό, από 3 δολάρια το βαρέλι σε 12 δολάρια το βαρέλι. Εκείνη την εποχή πίστευαν ότι το χαμένο μερίδιο αγοράς θα έβλαπτε οικονομικά τις Αραβικές χώρες. Αντ' αυτού, όμως, οι εν λόγω παραγωγοί πετρελαίου αναπλήρωσαν την απώλεια μεριδίου αγοράς με τις σημαντικά υψηλότερες τιμές πετρελαίου.

Οι καταναλωτές στις χώρες του εμπάργκο υπέστησαν σοβαρό πλήγμα αφού η κατανάλωση πετρελαίου σε αυτές τις χώρες αυξανόταν αδιάκοπα για δεκαετίες χάρη στο φθηνό πετρέλαιο της Μέσης Ανατολής. Λόγο όμως του εμπάργκο υπήρξε σοβαρή έλλειψη στα καύσιμα και ανάγκη για θέσπιση κατεπειγόντων μέτρων εξοικονόμησης ενέργειας.

Αν και το εμπάργκο δεν αφορούσε τις πλείστες Ευρωπαϊκές χώρες, εντούτοις υπέστησαν και αυτές σοβαρό πλήγμα λόγω του τρόπου με τον οποίο αυξήθηκαν οι τιμές μετά την κίνηση των Αραβικών χωρών. Η κατανομή των καυσίμων γινόταν με δελτία και εισήχθησαν εθνικά όρια ταχύτητας για την εξοικονόμηση των καυσίμων.

Τι διδάσκει η δεκαετία του 1970 για τη σημερινή ενεργειακή κρίση;

Η ενεργειακή αναταραχή της δεκαετίας του 1970 κύριο στοιχείο συζήτησης και διαχείρισης είχε το υψηλότερο κόστος ενέργειας. Εάν την εξετάσουμε συνολικά υπάρχουν αρκετά πολύ καλά μαθήματα που θα μπορούσαν να βοηθήσουν. Αλλά υπάρχουν και σημαντικές διαφορές μεταξύ της σημερινής ενεργειακής κρίσης και της δεκαετίας του 1970, συμπεριλαμβανομένου του ότι οι τιμές του πετρελαίου σήμερα δεν είναι ρυθμιζόμενες και η κρίση της προσφοράς που ωθεί προς τα πάνω τις τιμές είναι εν μέρει στρατηγικές επιλογές. Συνάμα, τόσο τα επιτόκια όσο και ο πληθωρισμός είναι σημαντικά χαμηλότερα από ό,τι πριν από δεκαετίες.

Οι προκλήσεις της σημερινής ενεργειακής κρίσης έχουν στοιχεία που ήταν λιγότερο στην πρώτη γραμμή τη δεκαετία του 1970, όπως, την κλιματική αλλαγή και κατ' επέκταση την ενεργειακή μετάβαση. Μια μετάβαση όπου αναμένεται στα επόμενα

χρόνια ο ανταγωνισμός μεταξύ πετρελαίου, φυσικού αερίου, υδρογόνου, ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και αποθήκευσης ενέργειας στα πλαίσια των σημερινών πολύπλοκων ενεργειακών αγορών.

Εάν η δεκαετία του 1970 έχει διαμορφώσει την ενεργειακή αρχιτεκτονική των τελευταίων 50 ετών, έχοντας υπόψη την ενεργειακή κρίση του 2021, το μελλοντικό ενεργειακό τοπίο είναι πολύ δύσκολο να προβλεφθεί.

Συνάμα στις μακροπρόθεσμες δράσεις για την επίτευξη της ενεργειακής μετάβασης περιλαμβάνεται η ένταξη του πράσινου υδρογόνου στο ενεργειακό ισοζύγιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Πως θα μπορούσε η Ευρωπαϊκή Ένωση να μεταβεί από την οικονομία του άνθρακα στην οικονομία του υδρογόνου;

Η Ευρώπη μπορεί να επιταχύνει την εγκατάσταση του υπερ-έξυπνου δικτύου ηλεκτρισμού που θα συνδέει την Ευρώπη με τις χώρες της Βόρειας Αφρικής και της Μέσης Ανατολής.

Ως εκ τούτου, οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας θα εγκατασταθούν σε μεγάλη κλίμακα σε περιοχές με υψηλό δυναμικό, συμπεριλαμβανομένων των συστημάτων βιομάζας και των συστημάτων υδροηλεκτρικής ενέργειας. Θα είναι δυνατή η εγκατάσταση αιολικών πάρκων στη Βόρεια Θάλασσα και στη δυτική ακτή της Ευρώπης και της Βόρειας Αφρικής.

Ηλιακά συστήματα, φωτοβολταϊκά και ηλιακά θερμικά, θα μπορούν να εγκατασταθούν στη Νότια Ευρώπη, στη Βόρεια Αφρική και τη Μέση Ανατολή. Τεχνολογίες κυματικής ενέργειας θα μπορούν να εγκατασταθούν στον Ατλαντικό Ωκεανό και τεχνολογίες γεωθερμίας στην Ισλανδία. Με αυτή τη γεωγραφική κατανομή των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας καθώς και τη χρήση αποθήκευσης υδρογόνου, θα είναι δυνατή η χρήση 100% ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στο μέλλον.

Προς αυτή την κατεύθυνση το πρόσφατο σχέδιο RePowerEU της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, για τον τερματισμό της εξάρτησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης από το ρωσικό φυσικό αέριο, καθορίζει στόχο μέχρι το 2030:

- 10 εκατομμυρίων τόνων εγχώριας παραγωγής ανανεώσιμου υδρογόνου, και
- 10 εκατομμυρίων τόνων εισαγωγών ανανεώσιμου υδρογόνου.

Για την επιτάχυνση των έργων υδρογόνου, προβλέπεται πρόσθετη χρηματοδότηση ύψους 200 εκατομμυρίων Ευρώ για έρευνα.

Με άλλα λόγια η πράσινη ενεργειακή μετάβαση κατά τη διάρκεια της ενεργειακής κρίσης είναι αναγκαία και δεν πρέπει να κάνουμε ούτε ένα βήμα πίσω παρά μόνο να προχωρήσουμε μπροστά έτσι ώστε να μετατραπεί το υφιστάμενο ενεργειακό σύστημα της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε ένα αειφόρο, τεχνολογικά προηγμένο και έξυπνο σύστημα, όπου η χρήση ορυκτών καυσίμων θα μειωθεί αρχικά και αργότερα θα εξαλειφθεί με τη μετάβαση προς την οικονομία του υδρογόνου.

Κυρίες και Κύριοι,

Ο Ορέστης Ομράν με διαφορετική ματιά, με την ειδικότητά του ως Νομικός και με Ευρωπαϊκό προσανατολισμό, παρουσιάζει στο βιβλίο του *25+1 ερωτήσεις για την ενεργειακή κρίση* τα ενεργειακά τεκταινόμενα.

Πρόκειται για ένα βιβλίο με τεχνοκρατική προσέγγιση, που παρουσιάζει τις προτάσεις του συγγραφέα για το ενεργειακό μέλλον της Ελλάδας. Παρουσιάζονται σκέψεις και προβληματισμοί, που ξεκινούν από την Ευρώπη και καταλήγουν στο Νοτιοανατολικό άκρο της Ευρώπης, συμπεριλαμβανομένης και της Κύπρου.

Ο Ορέστης Ομράν είναι ένα παράδειγμα δημιουργικού ανθρώπου που δείχνει πόσες δυνατότητες κρύβει μέσα του ο κάθε πολίτης της κοινωνίας μας. Το Βιβλίο γράφτηκε για να διαβαστεί από όλους καθώς είναι αρκετά εκλαϊκευμένο, χωρίς να είναι

απλοϊκό, μπορεί, δηλαδή, να διαβαστεί άνετα και από μη ειδικούς, που έχουν ή θέλουν ν' αποκτήσουν μια σχέση με την ενέργεια και με θέματα πράσινης ανάπτυξης και ενεργειακής πολιτικής.

Το Βιβλίο δίνει απαντήσεις σε 25 ερωτήματα. Μεταξύ των ερωτημάτων δίνονται απαντήσεις σε θέματα όπως:

- Πως λειτουργεί η εσωτερική αγορά ενέργειας στην Ευρωπαϊκή Ένωση;
- Πως θα χρηματοδοτηθεί η ενεργειακή μετάβαση;
- Τί είναι το σύστημα εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπών θερμοκηπιακών αερίων;
- Πώς συμβάλει η ηλεκτροκίνηση στην ενεργειακή μετάβαση και πώς μπορούν να αντικατασταθούν τα συμβατικά αυτοκίνητα με ηλεκτροκίνητα;
- Πως μπορεί να μετατραπεί η Ελλάδα σε ενεργειακό κόμβο στη Νοτιοανατολική Μεσόγειο και τί σημασία έχει η ενεργειακή συμμαχία με Κύπρο, Αίγυπτο και Ισραήλ;

Το Βιβλίο περιέχει στο τέλος και το +1 ερώτημα:

- Ποιο είναι το ενεργειακό μέλλον της Ελλάδας;

Όπου καταδεικνύει τα βήματα που μπορεί να ακολουθήσει η Ελλάδα για να προβεί στον κατάλληλο σχεδιασμό και έτσι να συμβάλλει ουσιαστικά στον αγώνα κατά της αλλαγής του κλίματος και να μεταβεί σε ένα μοντέλο οικονομικής ανάπτυξης που θα χαρακτηρίζεται από ενεργειακή αποτελεσματικότητα και μικρότερη εξάρτηση από ορυκτά καύσιμα.

Διαβάζοντας λοιπόν το βιβλίο του Ορέστης Ομράν *25+1 ερωτήσεις για την ενεργειακή κρίση*, με χαρά διαπίστωσα ότι ο συγγραφέας σημειώνει την ανάγκη συντονισμένων κινήσεων, με απώτερο σκοπό την ανατροπή της σημερινής κατάστασης και την στροφή προς ένα βιώσιμο μοντέλο ανάπτυξης το οποίο είναι θέμα επιβίωσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Στην κοινωνία των μεταρρυθμίσεων που ζούμε σήμερα χρειαζόμαστε σοβαρή επιστημονική μελέτη για να πετύχουμε σε πνεύμα συνεννόησης και συνεργασίας, τη δημιουργία μιας Ευρωπαϊκής Ένωσης με ανθρώπινο πρόσωπο, καθώς και Ευρωπαϊκό προφίλ. Τέτοιες ιδέες δίνει ο Ορέστης Ομράν στο *25+1 ερωτήσεις για την ενεργειακή κρίση*.

Κλείνοντας αυτόν τον σύντομο χαιρετισμό θα ήθελα να σημειώσω πόσο σημαντικό είναι στην σημερινή εποχή, όπου ο ενεργειακός τομέας κυριαρχεί στην πολιτική ατζέντα, να υπάρχουν τέτοια συγγράμματα, όπως το βιβλίο *25+1 ερωτήσεις για την ενεργειακή κρίση*, που δεν περιγράφουν μόνο, αλλά διατυπώνουν και συγκεκριμένες προτάσεις, για συγκεκριμένες ενέργειες και δράσεις.

Είμαι βέβαιος ότι ο Ορέστης Ομράν θα συνεχίσει την εποικοδομητική συνεισφορά του και εύχομαι κάθε επιτυχία στις μελλοντικές του πρωτοβουλίες και μελέτες.

Δρ. Ανδρέας Πουλλικκός
Πρόεδρος ΡΑΕΚ